

LUX FILM DAYS

3 FILMA
24 JEZIKA
28 ZEMALJA

© Les Films de Pierre

120 OTKUCAJA U MINUTI (120 BATTEMENTS PAR MINUTE)

Film Robina Campilla
Francuska

120 OTKUCAJA U MINUTI (120 BATTEMENTS PAR MINUTE)

FILM ROBINA CAMPILLA

Početak 90-ih godina, u punom jeku epidemije AIDS-a, aktivistička skupina *Act Up* u Francuskoj intervenira u javni život na razne načine pokušavajući natjerati političke moćnike da poboljšaju politiku prevencije, da se olakša pristup novim lijekovima koji su još u fazi ispitivanja ili jednostavno da uzdrma mišljenje ravnodušne javnosti, koja još uvijek smatra da bolest prijeti samo „marginalcima“ – homoseksualcima, primateljima transfuzije, zatvorenici ili ovisnicima o heroinu.

Robin Campillo u ovom filmu nudi grupni portret inspiriran vlastitim aktivističkim iskustvom, ali ipak se posebno veže za neke od likova i prati njihove priče. Život skupine obilježavaju snažna volja za djelovanjem, preispitivanje, sukobi, želja da se uzdrma opća apatija, ako ne i ravnodušnost, nepresušne spektakularne akcije te tuga zbog bolesti koja neumoljivo sije smrt oko skupine, pa i u njoj samoj.

AKTIVISTIČKI FILM?

120 otkucaja u minuti film je o skupini aktivista, ali također je, na sasvim izravan način, i aktivistički film. On oživljava borbu skupine *Act Up* u Francuskoj i pokazuje koliko je ona bila potrebna, ali posredno ističe i njezinu aktualnost. Kao što jedan od likova u filmu kaže, *Act Up* nije bila, a nije ni danas, skupina za podršku oboljelima. Njezin je cilj bio pokazati da epidemija nije isključivi problem javnog zdravstva, već ima i političku, ekonomsku i socijalnu dimenziju.

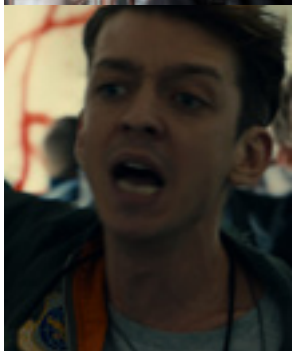
Politički problem proizlazi iz činjenice da Francuska nije prepoznala razmjere krize i da je odbijala provesti mjere prevencije namijenjene zaštiti rizičnih skupina, ali i cjelokupnog stanovništva, osobito mladih. Ekonomski aspekt leži u činjenici da su farmaceutske kuće, koje se u filmu kritiziraju, stavljale svoje financijske interese ispred brige za oboljele. Socijalna dimenzija epidemije odnosi se na ravnodušnost s kojom je društvo prihvaćalo umiranje mladih, krivih samo za to što pripadaju manjinskim ili stigmatiziranim skupinama.

Aktualnost filma zacijelo počiva u preispitivanju nužnosti da se oboljele osobe same hvataju u koštac s bolešću, kao i političke dimenzije djelovanja javnog zdravstva i teške borbe da se društvo probudi iz ravnodušnosti pred epidemijom i boli.

REKONSTRUKCIJA PROŠLOSTI

Bez obzira na to, film se ne svodi na aktivistički aspekt. Rekonstrukcija prošlosti nadilazi dokumentarnu dimenziju i omogućava redatelju stalne prelasci s kolektivnog na individualno, s javnog na intimno, s aktivizma na osobne emocije. Scenarij se na očit način razvija od grupnog portreta prema evociranju intenzivnog i strastvenog odnosa dvaju likova, Seana i Nathana, od kojih je jedan HIV pozitivan, a drugi nije. Tako se ugođaj postupno mijenja prelaskom s teatralnog aktivizma na osjećaje koje izaziva patnja ljubavnika suočenog s bolešću, a posljednji dio filma, obilježen stalnom prisutnošću smrti, posebno je tužan.

Režijskim postupcima i montažom u nekoliko navrata ostvaruju se takvi prelasci, koji tijekom cijelog filma ostavljaju dojam manje ili više izraženog odmaka. Dok

© Céline Nieszawer

© Céline Nieszawer

© Les Films de Pierre

se u filmovima općenito kod gledatelja najčešće stvara osjećaj da prisustvuje događajima, ovdje se nižu efekti udaljevanja od prikazanih scena uporabom zvuka, prije svega glazbe, odnosno ponovnim prikazivanjem istih događaja iz novog kuta gledanja ili pak usporenim snimkama i neočekivanim promjenama ritma.

POMACI

Film obiluje retrospekcijama (ili neznatnim pomacima u kronologiji), koje su tako prirodno umetnute u film da su pri prvom gledanju gotovo neprimjetne. Na primjer, na samom početku filma uranjamo u radnju koja se upravo zbiva – članovi skupine pripremaju se za akciju na službenoj konferenciji o AIDS-u. Kamera je postavljena unutar skupine u visini ramena te se iz prikrajka vidi samo jedan dio prizora. U sljedećoj se sekvenci prikazuje razgovor nakon te intervencije, tijekom kojeg dolazi do sukoba mišljenja aktivista o načinu na koji je provedena jer je govornik zaliven (lažnom) krvlju i nakratko zavezan lisicama. Nakon montažnog reza vidimo istu scenu u širokom planu iz konferencijske dvorane. Taj se filmski postupak čini očitim, ali zahvaljujući ponavljanju radnje gledatelj (kao i aktivisti) odmiče se od nje, što omogućava raspravu i promišljanje.

No taj odmak nije nužno intelektualne prirode, te može, upravo suprotno, imati i snažan emotivan učinak. Nakon akcije u laboratoriju Melton Pharm, pratimo skupinu u vagonu podzemne željeznice, gdje polako popušta pritisak nakon što su aktivisti proveli nekoliko sati u policijskoj postaji. U tom trenutku Sean hvali ljepotu zalaska sunca i melankolično dodaje: „Ponekad shvatim koliko mi je AIDS promijenio život“, ali odmah zatim prasne u smijeh, kao i svi oko njega. Međutim, taj smijeh ne briše emociju njegovih riječi koje odražavaju intimnost, iako je on pred drugima pokušava ublažiti ironijom.

Režijskim postupcima neprestano se ostvaruje prelazak između intimnog i javnog, između aktivizma i osobnih emocija, između sadašnjosti, prošlosti i strašno neizvjesne budućnosti. Tako se u jednoj dirljivoj sceni nerazdvojno povezuje sadašnjost aktivističke intervencije sa željom lika da ima budućnost i melankoličnom sjenkom u pogledu redatelja na jedan prošli, nepovratno izgubljen trenutak: Nathan sudjeluje u povorci ponosa sa Seanom, prurušenim u navijačicu, koji se spotiče i pada

na koljena, a pogled mu (kao i pogled kamere) zapne za letak na podu s natpisom „Želim da živiš!“. Taj je trenutak prikazan usporeno, a zvuk se nenadano prigušuje te nestaju svi šumovi i prizorna glazba. Kamera zastaje na Seanu koji pleše, a zatim na nasmiješenu Nathanovu licu. Natpis s letka očito potresa Nathana, koji želi da njegov partner živi i preživi, ali usporena snimka istovremeno aludira na zaustavljeni trenutak i na sjećanje duboko urezano u pamćenje lika (i redatelja). Cijela sekvenca teče glatko te ostavlja ambivalentan i suptilan dojam gotovo neprimjetnog ispreplitanja euforije sadašnjosti i jedva primjetne melankolije prošlog trenutka.

RITAM

Naslov filma *120 otkucaja u minuti* očito se referira na ubrzan rad srca. Prvi dojam koji ostavlja ovaj film, u trajanju dužem od dva sata, počiva na mahovitom ritmu intervencija skupine *Act Up* koje se brzo nižu jedna za drugom, baš kao što aktivisti brzim hodom ulaze u urede tvrtke Melton Pharm, čije zidove u samo nekoliko sekundi polijevaju lažnom krvlju. Taj je dojam svakako primjeren – ritmičnom montažom pokazuju se različiti aspekti rada skupine *Act Up*, od aktivističkog djelovanja, okupljanja i sastanaka nakon intervencija, rada povjerenstava, znanstvenih objašnjenja o lijekovima koji

bi mogli djelovati na virus i predavanja u obrazovnim institucijama do osobnih, prijateljskih i ljubavnih odnosa među likovima te njihovih sukoba. Film kao da i sam slijedi upute sa sastanaka u kojima se intervencije pozdravljaju pucketanjem prstiju, a ne pljeskom, da se sastanci ne bi produžili, jer odražava stanje urgentnosti svih osoba koje se bore protiv epidemije.

No to je samo jedan dio sveukupnog dojma jer Robin Campillo uspješno mijenja ritam filma pa tako unutar jedne sekvence ostvaruje neprimjetan prijelaz s ritma glazbe klubova u kojima likovi plešu do jutra na melankoličnu vokalnu glazbu koja čini glavnu glazbenu temu filma.

Jednako tako, kamera je u neprestanom pokretu da bi pratila djelovanje aktivista, ali u nekoliko se navrata zaustavlja, na primjer na širokom planu puste plaže u sceni Seanovih i Nathanovih zajedničkih praznika ili da bi prikazala tišinu stotina tijela prosvjednika dok leže na pariškim ulicama kao simbol pustošenja epidemije, ili pak da bi doslovno pokazala smrt Seana, tu individualnu smrt koja gledatelja potresa baš kao i Nathana, ali i kolektivnu smrt kojoj će *Act Up* svojom posljednjom akcijom dati sav politički smisao.

Snaga ovog filma zasigurno leži u tom neprestanom miješanju kolektivnog i individualnog i nerazdvojnog povezivanju najintimnije sfere života s onom političkom.

© Celine Nieszawer

© Celine Nieszawer

SMJERNICE ZA DALJNJE RAZMIŠLJANJE

Uz predložene elemente za analizu, nekoliko aspekata filma *120 otkucaja u minuti* zavrjeđuje dodatno promišljanje.

- Film *120 otkucaja u minuti* nesumnjivo obilježava borbu koja se danas može činiti završenom. No koji su aktualni elementi vidljivi u filmu i u borbi i danas aktivne udruge *Act Up*?
- Što mislite o akcijama skupine *Act Up*? Jesu li one bile potrebne? Nasilne? Teatralne? Nespretno izvedene? Nužne? Razumijete li debate prikazane u filmu koje su potaknule aktiviste na djelovanje?
- Smatrate li da se borba protiv AIDS-a (ali i drugih bolesti) tiče samo oboljelih osoba ili skupina pogođenih bolešću? Zašto takvu borbu treba smatrati ne samo kolektivnom, već i univerzalnom?

les grignoux

FILMOVI IZ EUROPE ZA EUROPU

Nakon prošlogodišnjeg izdanja, kojim je obilježena 10. obljetnica ove inicijative, FILMSKA NAGRADA LUX ponovno donosi niz filmova mladih i talentiranih europskih redateljica i redatelja izuzetno različitih žanrova i ugođaja. Europski parlament ima čast predstaviti tri filma u konkurenciji za FILMSKU NAGRADU LUX 2017.:

120 OTKUČAJA U MINUTI (*120 battements par minute*), film Robina Campilla, Francuska

SAMEBLOD (*Sami Blood*), film Amande Kernell, Švedska, Norveška, Danska

WESTERN, film Valeske Grisebach, Njemačka, Bugarska, Austrija

Ovi se filmovi na topao i pametan način bave aktualnim temama te odražavaju trenutačna zbivanja u Europi. Prikazuju likove koji svijet oko sebe promatraju širom otvorenih očiju ne bi li razumjeli zbilju, odnosno društva i zajednice kojima pripadaju. Prikazivanjem priča sublimiranih filmskim emocijama ističu se kvaliteta i raznolikost europske kinematografije, kao i njezina važnost u stvaranju društvenih vrijednosti i kulturnih zajednica. Pozivamo vas da pogledate ove filmove na 6. izdanju DANA LUX FILMA.

FILMSKA NAGRADA LUX

Kultura ima ključnu ulogu u izgradnji naših društava.

S tim je na umu Europski parlament 2007. osnovao FILMSKU NAGRADU LUX, kojom želi pridonijeti distribuciji europskih filmova diljem Europe i potaknuti europsku raspravu o važnim društvenim pitanjima.

FILMSKA NAGRADA LUX jedinstvena je inicijativa. Dok se većina filmova europskih koprodukcija prikazuje samo u zemljama porijekla i rijetko doživi distribuciju na drugim tržištima, čak i unutar Unije, FILMSKOM NAGRADOM LUX tri europska filma dobivaju rijetku mogućnost da ih se prikaže s podnaslovima na 24 službena jezika Europske unije.

Dobitnika FILMSKE NAGRADE LUX odabiru zastupnici u Europskom parlamentu, a pobjednik će biti proglašen 15. studenog 2017.

DANI LUX FILMA

U okviru FILMSKE NAGRADE LUX pokrenuti su i DANI LUX FILMA. Od 2012., tri se filma u konkurenciji za FILMSKU NAGRADU LUX prikazuju široj europskoj publici na DANIMA LUX FILMA.

DANI LUX FILMA prilika su za nezaboravan kulturni doživljaj koji nadilazi granice. Od listopada do prosinca moći ćete se pridružiti filmofilima iz cijele Europe i prisustvovati projekcijama ovih triju filmova na jednom od 24 službena jezika Europske unije. Ne zaboravite glasati za film koji vam se najviše sviđa na našoj internetskoj stranici luxprize.eu ili na našoj stranici na Facebooku!

NAGRADA PUBLIKE

O dobitniku posebne nagrade publike u okviru FILMSKE NAGRADE LUX odlučuju gledatelji. Ne propustite glasati za jedan od triju filmova do 31. siječnja 2018.! Mogli biste dobiti priliku da na poziv Europskog parlamenta prisustvujete međunarodnom filmskom festivalu u Karlovym Varyma u srpnju 2018. i proglasite dobitnika nagrade publike.

GLEDAJTE,
KOMENTIRAJTE
I GLASAJTE!

@luxprize

#luxprize

LUX
PRIZE
.EU

REDATELJ: Robin Campillo

SCENARIST: Robin Campillo

ULOGE: Nahuel Pérez Biscayart, Arnaud Valois, Adèle Haenel, Antoine Reinartz

SNIMATELJICA: Jeanne Lapoirie

PRODUCENTI: Hugues Charbonneau, Marie-Ange Luciani

PRODUKCIJSKE KUĆE: Les Films de Pierre, France 3 Cinéma, Page 114, Memento Films Production, FD Production

GODINA: 2017.

TRAJANJE: 144 minuta

ŽANR: fikcija

ZEMLJA: Francuska

JEZIK ORIGINALA: francuski

DISTRIBUTER: Discovery Film

Tekst je dovršen u kolovozu 2017.

